

Anonim ve Limited Şirketlerin Kuruluş, Anasözleşme Değişikliği ve Genel Kurul Toplantılarına İlişkin Esaslar

ANONİM VE LİMİTED ŞİRKETLERİN
KURULUŞ,
ANASÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ
VE
GENEL KURUL TOPLANTILARINA
İLİŞKİN ESASLAR

KONYA 1997

ANONİM VE LİMİTED ŞİRKETLERİN

KURULUŞ

ANASÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ

VE

Konya Ticaret Odasının Üyelerine Hizmetidir.

GENEL KURUL TOPLANTILARINA

İLİŞKİN ESASLAR

KONYA TİCARET ODASI Yayınları : 1
Eğitim Yayınları : 1

KONYA 1997

İÇİNDEKİLER

ANONİM VE LİMİTED ŞİRKETLERİN KURULUŞ VE ANASÖZLEŞME
DEĞİŞİKLİĞİ İŞLEMLERİNE İLİŞKİN ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ
(İÇTİCARET: 1995/1)

I - Anonim Şirketler

- A. Kuruluş İşlemleri
- B. Anasözleşme Değişikliği İşlemleri

II - Limited Şirketler

- A. Kuruluş işlemleri
- B. Anasözleşme Değişikliği İşlemleri

III - Diğer Hükümler

IV - Kaldırılan Hükümler

V - Geçiş Hükümleri

SERMAYE ŞİRKETLERİNİN GENEL KURUL TOPLANTILARI VE BU
TOPLANTILARDA BULUNACAK SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
KOMİSERLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

- Birinci Kısım : Genel Hükümler
- İkinci Kısım : Toplantının Yapılma Esasları
- Üçüncü Kısım : Komiserlerin Nitelikleri, Görev ve Yetkileri
- Dördüncü Kısım : Diğer Hükümler

Sanayi ve Ticaret Bakanlığında:

**ANONİM VE LİMİTED ŞİRKETLERİN
KURULUŞ VE ANASÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ
İŞLEMLERİNE İLİŞKİN ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ
(İÇTİCARET : 1995/1)**

27 Haziran 1995 tarih ve 22326 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 559 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Türk Ticaret Kanunu'nun 272 ve 507 nci maddeleri değiştirilerek asgari sermaye miktarları; Anonim Şirketler için 5 milyar, Limited Şirketler için de 500 milyon Türk Lirası'na çıkarılmış, ayrıca aynı Kanun'un taahhüt edilen sermayenin 1/4 ünün bankaya bloke edilmesine ilişkin 288 inci maddesi ile anonim şirketlerin kuruluşunun mahkemece tasdikine ilişkin 299 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilen Türk Ticaret Kanunu'nun 274 üncü ve 3143 sayılı Kanun'un 33 üncü maddesine istinaden anonim ve limited şirketlerin kuruluş ve anasözleşme değişikliğine ilişkin açıklamalar bu tebliğe düzenlenmiştir.

I - ANONİM ŞİRKETLER

Anonim şirketlerin kurulabilmesi için, özel Kanunlarında aksine bir hüküm olmadıkça sermayelerinin en az 5 milyar Türk lirası olması ve en az 5 kurucu ortağın bulunması gerekmektedir. (TTK. m. 272, 277).

A. Kuruluş İşlemleri

Anonim şirketlerin tedrici şekilde kurulmalarına ilişkin Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu'ndaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla anonim şirketlerin kuruluş safhaları aşağıda gösterilmiştir.

a) Anasözleşmenin hazırlanması ve notere tasdik ettirilmesi,

Anasözleşmenin Türk Ticaret Kanunu'nun 279 uncu maddesinde yer alan hususları içermesi ve kurucular tarafından imzalanarak notere tasdik ettirilmesi şarttır.

Anasözleşme hazırlanırken aşağıdaki hususlara özellikle dikkat edilmesi gerekir :

aa. Kurucular

Anasözleşmede kurucuların ad ve soyadları, adresleri, yabancı uyruklu ortak varsa bunların uyrukları gösterilir.

bb. Ticaret Ünvanı

Ticaret Ünvanı Türk Ticaret Kanunu'nun 45 inci maddesi gereğince şirketin faaliyet konusunu gösterecek şekilde tesbit edilir.

Tüzel kişi tacirlerin ticaret unvanları Türkiye düzeyinde korunduğundan tesbit edilen unvanın daha önce herhangi bir sicil dairesinde tescil edilmemiş olması gerekir.

Ticaret ünvanı şirketin durumu hakkında üçüncü şahıslarda yanlış bir kanaatin meydana gelmesine yol açacak mahiyette veya gerçeğe ve kamu düzenine aykırı olmamalıdır.

Ticaret ünvanı Türkçe olarak tesbit edilir. Unvanda yer alan muhayyel adlar Türkçe olmalıdır. Ancak, şirketin faaliyet konusuna giren mal veya hizmetin tanıtıcı ad veya markasının yabancı dilde olması ya da Türkçe karşılığının bulunmaması hallerinde ve yabancı sermayeli şirketlerde ticaret unvanında yabancı kelime bulunmasına izin verilebilir.

cc. Merkezi

Şirketin merkezi il ve ilçe olarak anasözleşmede gösterilir. Ayrıca açık adresi de anasözleşmeye yazılır. Buna göre anasözleşmenin şirketin merkezinin gösterdiği maddesi;

"Şirketin merkezi .....dır. Adresi .....dır. Adres değişikliğinde yeni adres, ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilân ettirilir ve ayrıca sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na bildirilir. Tescil ve ilân edilmiş adrese yapılan tebligat şirkete yapılmış sayılır. Tescil ve ilân edilmiş adresinden ayrılmış olmasına rağmen, yeni adresini süresi içinde tescil ettirmemiş şirket için bu durum fesih sebebi sayılır." şeklinde düzenlenir.

Aynı merkezde olmak kaydıyla yalnız adres değişikliği için anasözleşmede değişiklik yapmak zorunlu değildir. Merkez değişikliği anasözleşme değişikliği gerektirir.

dd. Amaç ve Konu

Şirketin faaliyet göstermek istediği konu T. Ticaret Kanunu'nun 271 inci maddesi gereğince kanunen yasaklanmış olmamalıdır.

Anasözleşmeye şirketin gerçekten faaliyet göstereceği en azından sektör bazında belli bir konu yazılmalıdır. Her konuyu kapsayacak tarzda bir anasözleşme düzenlenmemelidir. Şirketin anasözleşmesine yazılabilecek amaç ve konular ticaret unvanında gösterilen konu ile sınırlıdır.

cc. Sermaye

Şirket sermayesinin en az 5 milyar TL. olmak üzere şirketin amaç ve konusuyla mütenasip olarak tesbit edilmesi gerekir.

559 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesiyle taahhüt edilen sermayenin en az 1/4 ünün bankaya bloke edilmesine ilişkin Türk Ticaret Kanunu'nun

288 inci maddesi kaldırılmıştır. Ancak, T. Ticaret Kanunu'nun 288 inci maddesini kaldırılması şirket sermayesinin ödenmeyeceği anlamına gelmemektedir.

T. Ticaret Kanunu'nun 279 uncu maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü bendi uyarınca şirket esas sermayenin miktarı ile her payın itibari kıymeti ve sermayenin ödenme suret ve şartlarının ana sözleşmede gösterilmesi zorunludur.

Buna göre, özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak üzere anasözleşmenin sermayeye ilişkin maddesinde, sermayenin muvazaadan ari şekilde tamamen taahhüt edildiği ve nakdi sermayenin 1/4 ünün ödendiği veya şirketin kuruluşunun tescili tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde, kalanın da en geç üç yıl içerisinde olmak üzere şirkete ödenme zamanı belirtilecektir.

Özel mevzuatında sermayesinin tamamının veya 1/4 ünden fazlasının belli bir sürede ödenmesi şart kılınan şirketlerin anasözleşmelerinin sermayeye ilişkin maddeleri buna göre düzenlenir.

Paradan başka sermaye olarak konan her türlü hak ve malların değeri Türk Ticaret Kanunu'nun 303 üncü maddesi uyarınca mahkemece atanacak bilirkişi tarafından tesbit edilerek sermaye maddesi buna uygun olarak düzenlenir. Sermayenin tamamının veya bir kısmının bu şekilde taahhüt edilmesi halinde bu taahhüt şirketin tescil tarihinden itibaren üç ay içerisinde yerine getirilir. Sermaye olarak konulan mal ve haklar özel bir sicile (tapu sicili, gemi sicili, trafik sicili, sınai mülkiyet sicili gibi) kayıtlı ise, kuruluşun tescil tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde ilgili sicilde şirket adına tescil ettirilir.

b) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na müracaat edilerek izin alınması

Anasözleşme noterden onaylandıktan sonra kuruluş izni için bir dilekçe ile Resmi Gazete'de yayımlanmış il Müdürlüklerine yetki verilmesine ilişkin sirkülerler çerçevesinde Bakanlık Merkez Teşkilatına veya şirket merkezinin bulunduğu yerin İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüklerine müracaat edilir.

Müracaat dilekçesine ikisi asıl dördü suret olmak üzere noterce onaylanmış altı nüsha anasözleşme eklenir. Ayrıca kurulan şirketin konusuna veya ortaklarının durumuna göre özel mevzuatı uyarınca başka bir merciin izni gerekiyorsa buna ilişkin belge müracaat dilekçesine eklenir veya izin verilmeden önce Bakanlıkça ilgili kurumdan görüş alınır.

Özel mevzuatı uyarınca veya kurucuların kendi iradeleriyle anasözleşmede sermayenin tamamının veya bir bölümünün ödendiği şeklinde bir hüküm bulunması halinde, ödeme bir bankada, kurulacak şirket adına açılan bir hesaba yapılır. Bu ödemeye ilişkin bankadan alınan belge kuruluş sırasında Bakanlığa verilir. Şirketin kuruluşunun tamamlanması ve buna ilişkin Ticaret Sicili Gazetesi'nin ilgili bankaya ibrazı üzerine para şirkete verilir. Şirketin kuruluşunun tamamlanmaması halinde Bakanlığın üzerine bankaya yatırılan paralar yatırımlara geri verilir.

Yabancı sermayeli şirketlerin kuruluşunda yabancı sermaye izin belgesindeki şartlar çerçevesinde yabancı sermaye paylarının getirildiğine ilişkin belgenin aslı veya onaylı örneği müracaat dilekçesine eklenir.

Bunların dışında kurulacak şirketin sermayesi, kurucuları ve sair hususlardaki özelliğine göre Bakanlıkça gerekli görülecek belgeler müracaat dilekçesine eklenir.

c) Kuruluşun Ticaret Siciline tescili ve ilanı

Kuruluşuna Bakanlıkça izin verilen şirket izin tarihinden itibaren 15 gün içerisinde şirket merkezinin bulunduğu yerin Ticaret Sicili Memurluğu'na tescil ettirilir. Tescil ile şirket tüzel kişilik kazanmış olur. Tescilden sonra ilana tabi hususlar Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilân ettirilir.

B. Anasözleşme Değişikliği İşlemleri :

a) Anasözleşme değişikliği için yönetim kurulunca karar alınması ve değişiklik metninin hazırlanması.

aa. Genel Olarak

Yönetim kurulu tarafından kanunda ve anasözleşmede belirtilen usul ve esaslara uygun olarak anasözleşme değişikliği kararı alınarak değişecek maddenin/maddelerin eski ve yeni şeklini ihtiva edecek şekilde değişiklik metinleri hazırlanır.

Tadil metinlerine Damga Vergisi Kanunu uyarınca tesbit edilen miktarda damga pulu yapıştırılır ve bu metinler şirket ünvanı altında temsile yetkili kişilerce imzalanır.

bb. Sermaye Artırımı

Sermaye artırımına ilişkin anasözleşme değişikliklerinde özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak üzere tadil tasarısındaki sermaye maddesindeki önceki sermayenin tamamının ödendiği ve arttırılan sermayenin muvazaadan ari şekilde tamamen taahhüt edildiği ve nakdi sermayenin 1/4 ünün ödendiği veya sermaye artırımının tescil tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde kalan sermayenin en geç üç yıl içerisinde olmak üzere ödeme zamanı belirtilir.

Özel mevzuatında arttırılan sermayenin tamamının veya 1/4 ünden fazlasının belli bir sürede ödenmesi şart kılınan şirketlerin tadil tasarılarındaki sermayeye ilişkin maddeleri buna göre düzenlenir.

Sermaye artırımını yoluyla taahhüt edilen nakdi sermayenin şirket anasözleşmesinde ödendiği belirtilen miktar sermaye artırımının tescilinden önce şirket adına bankada açılmış olan bir hesaba yatırılır.

Sermaye artırımında, paradan başka sermaye olarak konan her türlü hak ve malların değeri mahkemece atanacak bilirkişi tarafından tesbit edilerek sermaye maddesi buna uygun olarak düzenlenir. Sermayenin tamamının veya bir kısmının bu şekilde taahhüt edilmesi halinde bu taahhüt sermaye artırımının tescil tarihinden

itibaren en geç üç ay içerisinde yerine getirilir. Sermaye olarak konulan mal ve haklar özel bir sicile (tapu sicili, gemi sicili, trafik sicili, sınai mülkiyet sicili gibi) kayıtlı ise, sermaye artışının tescil tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde ilgili sicilde şirket adına tescil ettirilir.

b) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na müracaat edilerek izin alınması

Yukarıda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yönetim kurulu kararı alınarak tadil tasarıları hazırlandıktan sonra anasözleşme değişikliği izni için bir dilekçe ile Resmi Gazete'de yayımlanan İl Müdürlüklerine yetki verilmesine ilişkin sirkülerler çerçevesinde Bakanlık Merkez Teşkilatına veya şirket merkezinin bulunduğu yerin İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüklerine müracaat edilir.

Müracaat dilekçesine yönetim kurulu kararının noter tasdikli bir örneği ile 6 adet tadil tasarısı eklenir.

Anasözleşme değişikliği sermaye artırımına ilişkin yapıyorsa şirketin mevcut sermayesinin tamamının ödendiğine ilişkin Resmi Gazetenin 12 Ocak 1994 tarih ve 21816 sayılı nüshasında yayımlanan İç Ticaret 1994/1 sayılı tebliğde belirlenen esaslara uygun olarak hazırlanacak Serbest Muhasebeci Mali Müşavir veya Yeminli Mali Müşavir Raporu ve Mali Müşavirin odaca tasdikli faaliyet belgesinin sureti dilekçeye eklenir.

Sermayenin azaltılmasına ilişkin anasözleşme değişikliklerinde ise sermayenin azaltılmasına rağmen şirket alacaklılarının haklarını tamamen karşılayacak miktarda aktiflerin mevcut olduğundan tesbitine ilişkin mahkemece atanmış üç kişilik bilirkişi raporu dilekçeye eklenir.

Ayrıca anasözleşme değişikliği yapan şirketin konusuna veya ortaklarına göre özel mevzuatı uyarınca başka bir merciin izni gerekiyorsa buna ilişkin belge müracaat dilekçesine eklenir veya izin verilmeden önce Bakanlıkça ilgili kurumdan görüş alınır.

c) Anasözleşme değişikliğinin genel kurulda görüşülerek karara bağlanması.

Anasözleşme değişikliği için Bakanlıktan izin alındıktan sonra Kanun ve anasözleşme hükümlerine uygun olarak davet edilecek genel kurulda, kanun ve anasözleşmede belirtilen hükümler çerçevesinde anasözleşme değişikliğine karar verilir. Genel kurulca anasözleşme değişikliğinin Bakanlıktan izin alınan şeklin değiştirilerek kabul edilmesi halinde genel kurul tutanağı ile birlikte genel kurulda kabul edilen şekle göre hazırlanacak tadil tasarılarıyla yeniden Bakanlıktan izin alınır. Bu şekilde Bakanlıkça izin verilmesi durumunda yeniden genel kurul toplantısı yapılmaz.

d) Anasözleşme değişikliğinin Ticaret Siciline tescili ve ilanı

Sermaye artırımı ve azaltılması dışındaki anasözleşme değişiklikleri anasözleşme değişikliğinin karara bağlandığı genel kurul tarihinden sonra 15 gün içinde, anasözleşme değişikliği imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını ihlal ediyorsa genel kurul kararının imtiyazlı pay sahipleri özel kurul karar tarihinden sonra 15 gün içinde şirket merkezinin bulunduğu yerin Ticaret Siciline tescil ettirilir. Genel kurulca anasözleşme değişikliğinin Bakanlıktan izin alınan şeklin değiştirilerek kabul edilmesi durumunda ise Bakanlığımızca yeniden izin verilen tarihten itibaren 15 gün içinde Ticaret Siciline tescil ettirilir.

Sermayenin azaltılmasına ilişkin anasözleşme değişikliklerinde, genel kurul kararının alınmasını müteakip Türk Ticaret Kanunu'nun 397 ve 398 inci maddelerinde yazılı işlemlerin tamamlanmasından itibaren 15 gün içinde Ticaret Sicili Memurluğuna tescil ettirilir.

Sermaye artırımı işlemlerinin tamamlanmasından itibaren 15 gün içerisinde nakit olmayan sermaye artışlarında ise genel kurul tarihinden itibaren 15 gün içerisinde Ticaret Siciline tescil ettirilir.

Özel mevzuatı gereğince sermaye artırımı işleminin gerçekleşmesi tescilden önce başka hukuki veya idari işlem gerektiriyorsa 15 günlük süre bu işlemten sonra başlar.

Artan sermayenin tamamı taahhüt edildikten sonra bunların ekli örneğe uygun olarak düzenlenen ve şirket yetkililerince imzalanmış bir listesi ile sermaye taahhüdüne ilişkin olarak ortaklar şirketin banka hesabına ödeme yapmış iseler bunları gösteren banka belgeleri ve varsa imtiyazlı pay sahipleri özel kurul karar tutanağı Ticaret Sicili Memurluğuna verilir.

Tescili müteakip ilana tabi hususlar ile halka açık anonim şirketler hariç olmak üzere artan sermayeyi taahhüt yatırılan paraların, sermaye artırımının gerçekleştirilememesi halinde ilgililere geri verilmesi işlemleri Bakanlıkça sonuçlandırılır.

II - LİMİTED ŞİRKETLER

Limited şirketin kurulabilmesi için özel kanunlarında aksine bir hüküm olmadıkça esas sermayesinin en az beşyüz milyon Türk lirası olması ve en az iki hakiki veya hükmi şahıs kurucu ortağın bulunması gerekmektedir. Ortak sayısı elliden çok olamaz. (T.T.K. m. 504-507)

A. Kuruluş İşlemleri

Limited şirketlerin kuruluş safhaları aşağıda gösterilmiştir.

a) Anasözleşmenin hazırlanması ve notere tasdik ettirilmesi

Anasözleşmenin Türk Ticaret Kanunu'nun 506 ve 510 uncu maddelerinde yer alan hususları içermesi, şirket mukavelesinin yazılı şekilde yapılması ve bütün kurucuların imzalarının noterce tasdiki şarttır.

aa) Kurucular

Anasözleşmede kurucuların ad ve soyadları, adresleri, yabancı uyruklu ortak varsa bunların uyrukları gösterilir.

bb) Ticaret Ünvanı

Ticaret ünvanı Türk Ticaret Kanunu'nun 45 inci maddesi gereğince şirketin faaliyet konusunu gösterecek şekilde tesbit edilir.

Tüzel kişi tacirlerin ticaret unvanları Türkiye düzeyinde korunduğundan tesbit edilen unvanın daha önce herhangi bir sicil dairesinde tescil edilmemiş olması gerekir.

Ticaret ünvanı şirketin durumu hakkında üçüncü şahıslarda yanlış bir kanaatin meydana gelmesine yol açacak mahiyette veya gerçeğe ve kamu düzenine aykırı olmamalıdır.

Ticaret ünvanı Türkçe olarak tesbit edilir. Unvanda yer alan muhayyel adlar da Türkçe olmalıdır. Ancak, şirketin faaliyet konusuna giren mal veya hizmetin tanıtıcı ad veya markasının yabancı dilde olması ya da Türkçe karşılığının bulunmaması hallerinde ve yabancı sermayeli şirketlerde ticaret unvanında yabancı kelime bulunmasına izin verilebilir.

cc) Merkezi

Şirketin merkezi il ve ilçe olarak anasözleşmede gösterilir. Ayrıca açık adresi de anasözleşmeye yazılır. Buna göre anasözleşmenin şirketin merkezinin gösterildiği maddesi;

“Şirketin merkezi .....dır. Adresi.....dır. Adres değişikliğinde yeni adres, ticaret siciline ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilân ettirilir ve ayrıca Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na bildirilir. Tescil ve ilân edilmiş adresinden ayrılmış olmasına rağmen, yeni adresini süresi içinde tescil ettirmemiş şirket için bu durum fesih sebebi sayılır.” şeklinde düzenlenir.

Aynı merkezde olmak kaydıyla yalnız adres değişikliği için anasözleşmede değişiklik yapmak zorunlu değildir. Merkez değişikliği anasözleşme değişikliğini gerektirir.

dd) Amaç ve Konu

Şirketin faaliyet göstermek istediği konu T. Ticaret Kanunu'nun 271 inci maddesi gereğince kanunen yasaklanmamış olmalıdır. (T.T.K. m. 503)

Limited şirketler bankacılık ve sigortacılık yapamazlar.

Anasözleşmeye şirketin gerçekten faaliyet göstereceği en azından sektör bazında belli bir konu yazılmalıdır. Her konuyu kapsayacak tarzda bir anasözleşme düzenlenmemelidir. Şirketin anasözleşmesine yazılabilecek : amaç ve konular ticaret unvanında gösterilen konu ile sınırlıdır.

ee) Sermaye

Şirketin sermayesinin en az beşyüz milyon TL. olmak üzere şirketin amaç ve konusuyla mütenasip olarak tesbit edilmesi gerekir. Ortakların koyacakları sermaye birbirinden farklı olabilir. Ancak ortakların koyacakları sermayenin en az yirmibeş milyon TL. veya bunun katları olması lazımdır.

559 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 13 üncü maddesiyle taahhüt edilen sermayenin en az 1/4 ünün bankaya bloke edilmesine ilişkin Türk Ticaret Kanunu'nun 288 inci maddesi kaldırılmıştır. Buna göre şirketin kuruluşuna izin verilmesi sırasında sermayenin 1/4 ünün bankaya bloke edildiğine ilişkin belge istenmeyecektir. Ancak T. Ticaret Kanunu'nun 288 inci maddesinin kaldırılması şirket sermayesinin ödenmeyeceği anlamına gelmemektedir.

T. Ticaret Kanunu'nun 506 ve 510 uncu maddeleri uyarınca şirket esas sermayesinin miktarı ortakların koymayı taahhüt ettikleri sermaye ile sermayenin ödenme suret ve şartlarının anasözleşmede gösterilmesi zorunludur.

Buna göre, özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak üzere anasözleşmenin sermayeye ilişkin maddesinde, sermayenin muvazaadan ari şekilde tamamen taahhüt edildiği ve nakdi sermayenin 1/4 ünün ödendiği veya şirketin kuruluşunun tescili tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde 1/4 ünün ödendiği veya şirketin kuruluşunun tescili tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde, kalanın da en geç üç yıl içerisinde olmak üzere ödenme zamanı belirtilecektir.

Özel mevzuatında sermayesinin tamamının veya 1/4 ünden fazlasının belli bir sürede ödenmesi şart kılınan şirketlerin anasözleşmelerinin sermayeye ilişkin maddeleri buna göre düzenlenir.

Paradan başka sermaye olarak konan her türlü hak ve malların değeri T. Ticaret Kanununun 303 üncü ve 508 inci maddesi uyarınca mahkemece atanacak bilirkişi tarafından tesbit edilerek sermaye maddesi buna uygun olarak düzenlenir. Sermayenin tamamının veya bir kısmının bu şekilde taahhüt edilmesi halinde bu taahhüt şirketin tescil tarihinden itibaren üç ay içerisinde yerine getirilir. Sermaye olarak konulan mal ve hak özel bir sicile (tapı sicili, gemi sicili, trafik sicili, sınai mülkiyet sicili gibi) kayıtlı ise, kuruluşun tescil tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde ilgili sicilde şirket adına tescil ettirilir.

b) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na, (İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü) müracaat edilerek izin alınması

Anasözleşme noterden onaylandıktan sonra kuruluş izni için bir dilekçe ile Bakanlık merkez teşkilatına veya Resmi Gazete'de yayımlanmış İl Müdürlüklerine

yetki verilmesine ilişkin sirküler çerçevesinde şirket merkezinin bulunduğu yerin İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüklerine müracaat edilir.

Müracaat dilekçesine ikisi asıl olmak üzere altı nüsha anasözleşme eklenir. Ayrıca kurulan şirketin konusuna veya ortaklarının durumuna göre özel mevzuatı uyarın başka bir merciin izni gerekiyorsa buna ilişkin belge müracaat dilekçesine eklenir veya izin verilmeden önce Bakanlıkça kurumdan görüş alınır.

Özel mevzuatı uyarınca veya kurucuların kendi iradeleriyle anasözleşmede sermayenin tamamının veya bir bölümünün ödendiği şekilde bur hüküm bulunması halinde, ödeme bir bankada kurulacak şirket adına açılan bir hesaba yapılır. Bu ödemeye ilişkin bankadan alınan belge kuruluş sırasında Bakanlığa verilir. Şirket kuruluşunun tamamlanmasından sonra buna ilişkin Ticaret Sicili Gazetesi'nin ilgili bankaya ibrazı üzerine para şirkete verilir. Şirketin kuruluşunun tamamlanmaması halinde Bakanlığın talimatı üzerine bankaya yatırılan paralar yatırımlara geri verilir.

Yabancı sermayeli şirketlerin kuruluşunda yabancı sermaye izin belgesindeki şartlar çerçevesinde yabancı sermaye paylarının getirildiğine ilişkin belgenin aslı veya onaylı örneği müracaat dilekçesine eklenir.

Bunların dışında kurulacak şirketin sermayesi, kurucuları ve sair hususlardaki özelliğine göre Bakanlıkça gerekli görülecek belgeler müracaat dilekçesine eklenir.

c) Kuruluşun Ticaret Sicili ve İlanı

Kuruluşuna Bakanlıkça izin verilen şirket izin tarihinden itibaren 15 gün içerisinde şirket merkezinin bulunduğu yerin Ticaret Sicili Memurluğuna tescil ettirilir. Tescil ile şirket tüzel kişilik kazanmış olur. Tescilden sonra ilana tabi hususlar Ticaret Sicili Gazetesinde ilân ettirilir.

B. Anasözleşme Değişikliği İşlemleri

a) Anasözleşme değişikliği için ortaklar kurulunca karar alınması ve değişiklik metninin hazırlanması

aa) Genel Olarak

Ortaklar kurulu tarafından kanunda ve anasözleşmede belirtilen usul ve esaslara uygun olarak anasözleşme değişikliği kararı alınarak değişecek maddenin/ maddelerin eski ve yeni şeklini ihtiva edecek şekilde değişiklik metinleri hazırlanır.

Tadil metinlerine Damga Vergisi Kanunu uyarınca tesbit edilen miktarda damga pulu yapıştırılır ve bu metinler şirket ünvanı altında temsile yetkili kişilerce imzalanır.

bb) Sermaye Artırımı

Sermaye artırımına ilişkin anasözleşme değişikliklerinde özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak üzere tadil tasarısındaki sermaye maddesinde önceki sermayenin tamamının ödendiği ve atırılan sermayenin tamamının muvazaadan ari

şekilde tamamen taahhüt edildiği ve nakdi sermayenin 1/4 ünün ödendiği, kalan sermayenin en geç üç yıl içerisinde olmak üzere ödeme zamanı belirtilir.

Özel mevzuatında arttırılan sermayenin tamamının veya 1/4 ünden fazlasının belli bir sürede ödenmesi şart kılınan şirketlerin tadil tasarılarındaki sermayeye ilişkin maddeleri buna göre düzenlenir.

Sermaye artırımını yoluyla taahhüt edilen nakdi sermayenin şirket anasözleşmesine göre ödenmesi öngörülen kısmı sermaye artırımının tescilinden önce şirket adına bankada açılmış olan bir hesaba yatırılır.

Sermaye artırımında paradan başka sermaye olarak konan her türlü hak ve malların değeri mahkemece atanacak bilirkişi tarafından tesbit edilerek sermaye maddesi buna uygun olarak düzenlenir. Sermayenin tamamının veya bir kısmının bu şekilde taahhüt edilmesi halinde bu taahhüt sermaye artırımının tescil tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde yerine getirilir. Sermaye olarak konulan mal ve haklar özel bir sicile (tapı sicili, gemi sicili, trafik sicili, sınai mülkiyet sicili gibi) kayıtlı ise sermaye artışının tescil tarihinden itibaren en geç üç ay içerisinde ilgili sicilde şirket adına tescil ettirilir.

b) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na (İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü) müracaat edilerek izin alınması.

Yukarıda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak ortaklar kurulu kararı alınarak tadil tasarıları hazırlandıktan sonra anasözleşme değişikliği izni için bir dilekçe ile Resmi Gazete'de yayımlanan İl Müdürlüklerine yetki verilmesine ilişkin sirkülerler çerçevesinde Bakanlık Merkez teşkilatına veya şirket merkezinin bulunduğu yerin İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüklerine müracaat edilir.

Müracaat dilekçesine ortaklar kurulu kararının noter tasdikli bir örneği ile 6 adet tadil tasarısı eklenir.

Anasözleşme değişikliği sermaye artırımına ilişkin yapılıyorsa şirketin mevcut sermayesinin tamamının ödendiğine ilişkin Resmi Gazetenin 12 Ocak 1994 tarih ve 21816 sayılı nüshasında yayımlanan İçticaret 1994/1 sayılı tebliğde belirlenen esaslara uygun olarak hazırlanacak Serbest Muhasebeci Mali Müşavir veya Yeminli Mali Müşavir raporu ve Mali Müşavirin odaca tasdikli faaliyet belgesinin sureti dilekçeye eklenir.

Sermayenin azaltılmasına ilişkin anasözleşme değişikliklerinde ise, sermayenin azaltılmasına rağmen şirket alacaklılarının haklarını tamamen karşılayacak miktarda aktiflerin mevcut olduğunun tesbitine ilişkin mahkemece atanmış üç kişilik bilirkişi raporu dilekçeye eklenir.

Ayrıca anasözleşme değişikliği yapan şirketin konusuna veya ortaklarına göre mevzuatı uyarınca başka bir merciin izni gerekiyorsa buna ilişkin belge müracaat dilekçesine eklenir veya izin verilmeden önce Bakanlıkça ilgili kurumdan görüş alınır.

c) Anasözleşme değişikliğinin ticaret siciline tescil ve ilanı

Bakanlık (İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü) izninden itibaren 15 gün içinde değişiklik tasarısı şirket merkezinin bulunduğu yerin Ticaret Siciline tescil ettirilir.

Sermayenin azaltılmasına ilişkin anasözleşme değişikliklerinde T. Ticaret Kanunu'nun 397 ve 398 inci maddelerinde yazılı işlemlerin tamamlanmasını müteakip Bakanlıktan (İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü) izin alınması ve izin tarihinden itibaren 15 gün içinde Ticaret Sicili Memurluğuna tescil ettirilmesi gerekmektedir.

Sermaye artışı sırasında taahhüt edilen sermaye payları için izinden önce bir bankada şirket adına açılan hesaba yatırılan paraların, sermaye artırımının gerçekleştirilememesi halinde ilgililere geri verilmesi işlemleri Bakanlıkça sonuçlandırılır.

III. DİĞER HÜKÜMLER

A. Kuruluş ve sermaye artırımında ortakların sermaye taahhütlerine ilişkin olarak yapacakları ödemeler için şirket tarafından bir bankada hesap açtırabileceği gibi özel finans kurumlarında da hesap açtırılabilir.

B. Kuruluş ve anasözleşme değişikliğine izin verilmesi için müracaat sırasında Bakanlığa verilecek anasözleşme, bilirkişi raporu, ortaklar kurulu ve yönetim kurulu kararları ve benzeri belgelerin düzenleme tarihlerinin 3 aydan daha eski tarihli olmaması gerekir.

C. Anonim şirketlerin anasözleşme değişikliklerinde Bakanlıkça verilen iznin süresi 6 aydır. Bu süre içinde anasözleşme değişikliği gerçekleştirilemezse yeniden izin alınır.

D. Bakanlığa yapılacak müracaatlarda şirketin ünvanı, adresi, ticaret sicil numarası, imza ve imza sahiplerinin ad ve soyadları bulunmalıdır.

IV. KALDIRILAN HÜKÜMLER

A. 13/8/1983 günlü, 18134 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan "İçticaret 1983/5" sayılı sirküler,

B. 29/8/1983 günlü, 18150 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış bulunan "İçticaret 1983/6" sayılı sirküler yürürlükten kaldırılmıştır.

V. GEÇİŞ HÜKÜMLERİ

559 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici ikinci maddesi uyarınca esas sermayeleri 5 milyar Türk Lirası'ndan aşağı olan anonim şirketler ile 500 milyon Türk Lirası'ndan aşağı olan limited şirketlerin sermayelerini 26/6/1997 tarihine kadar bu miktarlara çıkararak tescil ettirmeleri gerekmektedir. Türk Ticaret Kanunu'nun Kanun

Sanayi ve Ticaret Bakanlığından :

**SERMAYE ŞİRKETLERİNİN GENEL KURUL TOPLANTILARI
VE BU TOPLANTILARDA BULUNACAK SANAYİ VE TİCARET
BAKANLIĞI KOMİSERLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ KISIM

GENEL HÜKÜMLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu yönetmeliğin amacı, şirketlerin genel kurul toplantılarının Kanuna ve şirket anasözleşmelerine uygun olarak yapılmasını sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2 - Bu yönetmelik anonim ve limited şirketlerin genel kurul toplantıları ve bu toplantılarda bulunacak Bakanlık komiserlerinin görev, yetki ve nitelikleri ile bunlara yapılacak ödemeleri kapsar.

Hukuki dayanak

Madde 3 - Bu yönetmelik 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 24.6.1995 tarih ve 559 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 274 üncü maddesi ve 3143 sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2 ve 33 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

Kanun : 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununu,

Anasözleşme : Anonim veya limited şirketin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayımlanmış anasözleşmesini,

Bakanlık : Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nı,
 Genel Müdürlük : İçticaret Genel Müdürlüğü'nü,
 İl Müdürlüğü : Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüklerini,
 Komiser : Şirketlerin genel kurul toplantılarına katılmak üzere
 bu yönetmelik hükümlerine göre görevlendirilmiş
 memuru,
 ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Toplantı Çeşitleri, Zamanı, Yeri
ve Komiser Bulundurma Zorunluluğu

Toplantı çeşitleri

Madde 5 - a) Kuruluş Genel Kurul Toplantısı

Anonim şirketlerin tedrici surette kurulması halinde Kanunun 289/297 nci maddelerine göre yapılan toplantılardır.

b) Olağan Genel Kurul Toplantısı

Şirket organlarının pay sahipleri tarafından seçilmesi, hesaplarının tasdik edilmesi ve kazancın dağıtılması amacıyla her hesap dönemi için yapılan toplantılardır.

c) Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı

Belli bir zamanı olmayan şirket için lüzumu halinde veya zorunlu ve ivedi sebepler çıktığı takdirde yapılan ve gündemini toplantı yapılmasını gerektiren sebeplerin oluşturduğu toplantılardır.

d) İmtiyazlı Pay Sahipleri Genel Kurul Toplantısı

Anasözleşmesine göre imtiyazlı payların bulunduğu şirketlerde, genel kurulun imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını ihlal edecek tarzda anasözleşmeyi değiştirmeye veya şirket sermayesini artırmaya karar vermesi halinde Kanunun 389 ve 391 inci maddelerine göre genel kurul kararlarını görüşmek amacıyla sadece imtiyazlı pay sahiplerinin katılımıyla yapılan toplantılardır.

Toplantı Zamanı

Madde 6 - a) Kuruluş Genel Kurulu

Anonim şirketlerin tedrici surette kurulması halinde esas sermayenin tamamına iştirak edildikten ve pay bedelleri ödendikten sonra on gün içinde kurucular tarafından davet olunur.

Şayet kurucular tarafından ayın nev'inden sermaye konulmuş ise bu ayınların değerlerinin tesbiti için kuruluş genel kurul toplantısında seçilen bilirkişilerin düzenleyecekleri raporun kuruculara verilmesinden sonra on gün içerisinde genel kurul kurucular tarafından yeniden toplantıya çağrılır.

b) Olağan Genel Kurul

Anonim ve limited şirketlerde olağan genel kurul toplantısı her hesap dönemi sonundan itibaren üç ay içinde yapılır.

Buna göre hesap dönemi takvim yılı olan şirketlerde toplantılar, yılın ilk üç ayı içinde, özel hesap dönemi olan şirketlerde ise, hesap döneminin bittiği günü izleyen ilk üç ay içinde yapılır.

c) Olağanüstü Genel Kurul

Anonim ve limited şirketlerde genel kurulun olağan üstü olarak toplanmasının belli bir zamanı yoktur. Şirket için olağan üstü genel kurul toplantısının yapılmasını gerektiren durumların ortaya çıkması halinde yetkili organlar tarafından davet edilir.

Ancak, şirket anasözleşmesinin değiştirilmesi amacıyla yapılacak olağan üstü genel kurul toplantıları, anasözleşme değişikliği izninin alındığı tarihten sonra anasözleşme değişikliği işlemlerinin tamamlanabileceği ve 6 ayı aşmayacak süre içinde yapılır.

d) İmtiyazlı Pay Sahipleri Genel Kurulu

İmtiyazlı payları olan anonim şirketlerde, genel kurul tarafından sermaye artırımına veya imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını ihlal edecek mahiyette anasözleşme değişikliğine karar verilmesi halinde, bu genel kurul tarihinden sonra fakat anasözleşme değişikliğinin tescilinden önce yapılır.

Toplantı Yeri

Madde 7 - Genel kurul toplantıları anasözleşmede aksine hüküm olmadıkça şirketin merkez adresinde yapılır. Ancak, şirket anasözleşmesinde genel kurul toplantısının şirket merkezinin bulunduğu mülki idare biriminin (il veya ilçe) başka bir yerinde yapılmasına ilişkin bir hükmün bulunması halinde toplantıya ait davette belirtilecek başka bir adreste de yapılabilir.

Toplantının, merkezin bulunduğu mülki idare biriminden (il veya ilçe), başka bir mülki idare biriminde veya başka bir ülkede yapılabilmesi ise anasözleşmede yerlerin yazılmış olması şartına bağlıdır.

Komiser Bulundurma Zorunluluğu

Madde 8 - Anonim şirketlerin kuruluş, olağan, olağanüstü ve imtiyazlı pay sahipleri genel kurul toplantıları ile ortak sayısı 20 den fazla olan limited şirketlerin

genel kurul toplantılarında komiser bulundurulması zorunludur. Komiserin yokluğunda yapılan toplantılarda alınan kararlar muteber değildir.

İKİNCİ KISIM

TOPLANTININ YAPILMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Toplantıya Davetin Esas ve Usulleri

Davete Yetkili Olanlar

Madde 9 - Anonim Şirketler

a) Yönetim Kurulu

Şirket genel kurulu her hesap dönemi sonundan itibaren üç ay içinde olağan ve lüzumu halinde olağan üstü olarak yönetim kurulu tarafından toplantıya çağrılır.

İmtiyazlı pay sahipleri genel kurulu da yönetim kurulu tarafından toplantıya çağrılır.

b) Denetçiler

Yönetim kurulu tarafından süresi içinde davet edilmemesi halinde genel kurul denetçiler tarafından olağan toplantıya davet edilir.

Şirket açısından zorunlu ve ivedi sebeplerin çıkması veya azlığın talebi üzerine lüzum görülmesi halinde şirket genel kurulu olağan üstü olarak toplantıya çağrılır.

Kanunen imtiyazlı pay sahipleri genel kurul toplantısının yapılması zorunlu olduğu halde yönetim kurulu tarafından toplantıya davet edilmemesi halinde denetçiler tarafından toplantıya davet olunur.

c) Azlık

Şirket anasözleşmesinde daha az bir miktar öngörülmemiş ise, şirket sermayesinin en az onda birine sahip olan kimselerin Türk Ticaret Kanunu'nun 366 ncı maddesi gereğince yönetim kurulu ile denetçilere yaptıkları müracaatlara rağmen makul bir sürede toplantının yapılmaması üzerine mahkemenin yetkili kılması halinde şirket genel kurulu azlık pay sahipleri tarafından toplantıya davet edilir.

d) Tasfiye Memurları

Tasfiye halinde olan şirketlerde tasfiye işlemlerinin icaplarından olan hususlar hakkında karar vermek üzere şirket genel kurulu tasfiye memurları tarafından toplantıya davet edilir.

e) Kurucular

Anonim şirketlerin tedrici olarak kurulmaları sırasında yapılması zorunlu olan kuruluş genel kurulu kurucular tarafından toplantıya davet edilir.

f) İmtiyazlı Pay Sahipleri

Kanunen imtiyazlı pay sahipleri genel kurul toplantısının yapılması zorunlu olduğu halde yönetim kurulu ve denetçiler tarafından toplantıya davet edilmemesi halinde imtiyazlı pay sahiplerinin her biri tarafından toplantıya davet edilebilir.

g) Diğer

İstifa, görev süresinin dolması veya her hangi bir nedenle organsız kalan şirketlerde, genel kurul; mahkemece atanmış kayımlar veya davet konusunda yetki verilmiş azlık pay sahipleri tarafından toplantıya çağrılır.

Ortakların tamamının imzaları noterce onaylanmış bir yazı ile genel kurul olarak toplanmak istediklerini Bakanlığa bildirmeleri durumunda, yalnızca şirket organlarının oluşturulması amacıyla toplantı yapılabilir.

Limited Şirketler

Madde 10 - a) Müdürler

Şirket genel kurulu her hesap dönemi sonundan itibaren üç ay içinde olağan ve lüzumu halinde olağan üstü olarak müdürler tarafından toplantıya çağrılır.

b) Azlık

Şirket anasözleşmesinde daha az bir miktar öngörülmemiş ise şirket sermayesinin en az onda birine sahip olan kimselerin, Türk Ticaret Kanunu'nun 538 inci maddesi gereğince yazılı olarak şirket müdürlerine yaptıkları müracaata rağmen makul bir sürede toplantı yapılmaması üzerine mahkemenin yetkili kılması halinde şirket genel kurulu azlık pay sahipleri tarafından toplantıya davet edilir.

Davet Usulü

Madde 11 - Anonim Şirketler

a) İlân

Şirket genel kurulunu toplantıya davete ilişkin ilanın ilân ve toplantı günü hariç olmak üzere Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde en az iki hafta önceden yapılması zorunludur. Ayrıca nama yazılı hisse senedi sahipleri ile önceden şirkete bir hisse senedi tevdi ederek ikametgahını bildiren hamiline yazılı pay sahiplerine taahhütlü mektup gönderilmesi suretiyle toplantı günü bildirilir. Ancak Sermaye Piyasası Kanunu'nun 11 inci maddesi uyarınca, nama yazılı olarak ihraç edilmiş olup da, borsalarda veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören hisse senedi sahiplerine toplantı gününün taahhütlü mektupla bildirilmesine ilişkin Türk Ticaret Kanunu'nun 368 inci maddesi hükmü uygulanmaz.

Davet edilen ilk toplantıda nisabın temin edilememesi halinde, genel kurul aynı usullerle yeniden toplantıya davet edilir. İlan metnine, nisabın sağlanamaması halinde ikinci toplantının davetine ilişkin olarak konulan hükümler geçersizdir.

Şayet şirket anasözleşmesinde yukarıda belirtilenlere ilave olarak başka bir surette de toplantı gününün bildirilmesi öngörülmüş ise ön görüldüğü şekilde yine toplantı ve ilân günleri hariç olmak üzere en az iki hafta önceden toplantı daveti ayrıca yapılır.

b) Toplantı İlanında Bulunması Gereken Hususlar

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile diğer gazetelerde yapılan ilanlarda ve ortaklara gönderilecek mektuplarda,

- Toplantı günü ve saati,
  - Toplantı yeri (hiçbir tereddüde mahal vermeyecek surette adres olarak belirtilecek).
  - Gündem,
  - Gündemde anasözleşme değişikliği var ise değişen madde/maddelerin Bakanlıktan izin alınan eski ve yeni şekilleri,
  - Davetin hangi organ tarafından yapıldığı,
  - İlk toplantının herhangi bir nedenle ertelenmesi üzerine genel kurul yeniden toplantıya davet ediliyor ise, ilk toplantının erteleme sebebi ile bu toplantıda yeterli olan toplantı nisabı,
  - Olağan toplantı ilanlarında faaliyet raporu ile bilanço, kar ve zarar cetvellerinin ortakların incelemesine hangi adreste açık bulundurulduğu,
- belirtilir. Ayrıca genel kurul toplantısında kendisini vekil vasıtasıyla temsil ettirecekler için vekaletname örnekleri ilân edilir.

Limited Şirketler

Madde 12 - ortak sayısı 20 den fazla olan limited şirketlerde genel kurulun toplantıya daveti hakkında bu Yönetmeliğin 11 inci maddesi hükmü uygulanır.

Ortak sayısı 20 ve daha az olan limited şirketlerde genel kurul toplantıya ve yazılı olarak oy vermeye davet şirket anasözleşmesinde gösterilen şekilde, eğer anasözleşmede bu hususta hüküm yoksa taahhütlü mektupla ve toplantıdan en az beş gün önce ve gündem bildirilmek suretiyle yapılır.

İlansız Toplantı

Madde 13 - Anonim şirketler ile ortak sayısı 20 den fazla olan limited şirketlerde bütün payların sahip veya temsilcileri, ortak sayısı 20 ve daha az olan limited şirketlerde ise bütün ortakların, aralarında herhangi birinin itirazda bulunmaması

halinde toplantıya çağırma hakkında bir merasime riayet edilmeksizin genel kurul olarak toplanabilirler. (T.T.K. 370 ve 538)

Gündem

Madde 14 - Olağan genel kurul toplantısının gündeminde şu hususlar bulunur.

- 1 - Açılış ve divan teşekkülü,
- 2 - Toplantı tutanağının imzalanması hususunda divana yetki verilmesi,
- 3 - Yönetim kurulu faaliyet raporu ile denetçi raporlarının okunması ve müzakeresi,
- 4 - Bilanço ve kar zarar hesaplarının okunması, müzakeresi ve tasdiki ile kar dağıtımıyla ilgili teklifin görüşülerek kabulü veya reddi,
- 5 - Yönetim kurulu üyelerinin ve denetçilerin ibra edilmeleri,
- 6 - Anasözleşme ile belirlenmemiş ise, yönetim kurulu üyeleri ile denetçilerin ücret ve huzur haklarının tesbiti,
- 7 - Dönem içinde yönetim kurulu üyeliklerinde eksilme meydana gelmiş ve yönetim kurulunca atama yapılmış ise atamanın genel kurulca onaylanması,
- 8 - Görev süreleri sona ermiş olan yönetim kurulu üyeleri ile denetçilerin seçilmesi, şayet anasözleşmede görev süreleri belirtilmemişse görev sürelerinin tespiti,
- 9 - Lüzum görülecek sair hususlar. (Görülecek konunun mahiyeti önceden tesbit edilip gündeme yazılmadan lüzum görülecek sair hususlar şeklinde bir gündem maddesi tespit etmek mümkün değildir. Konu gündeme açıkça yazılmalıdır.)

Kanun ve anasözleşme gereği genel kurulun yetkisinde olan ve olağanüstü genel kurul toplantı gündemini oluşturan her türlü konu olağan genel kurul toplantı gündemine yazılabilir.

Azlığın süresi içinde müracaat etmesi halinde, görüşülmesini istediği konular yönetim kurulu tarafından gündeme alınır.

Bakanlıkça yapılan denetim sonucuna göre veya herhangi bir sebeple görülecek lüzum üzerine şirket genel kurulunda görüşülmesi istenen konuların gündeme konulması zorunludur.

Genel Kurulun Devredemeyeceği Görev ve Yetkileri

Madde 15 - Genel kurul aşağıda yazılı olan görev ve yetkilerini bir başka organ veya kişilere devredemez.

- a) Şirket anasözleşmesini değiştirmek,
  - b) Yönetim kurulu üyelerin seçmek, azletmek ve ibra etmek,
- Yönetim kuruluna seçilecek kişilerin aşağıdaki şartları taşıması gerekir.

- Reşit ve mümeyyiz olmak,
  - Pay sahibi olmak, pay sahibi olmayan bir kimsenin yönetim kuruluna seçilmesi halinde ise o kimsenin, seçildiği genel kurul kararının ticaret siciline tescilinden önce pay sahibi olması şarttır. Özel kanunlardaki hükümler ile Türk Ticaret Kanunu'nun 275 inci maddesi hükmü saklıdır.
  - Devlet memuru olmamak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 28 inci maddesi hükmü saklıdır.
  - İflasına karar verilmemiş olmak,
  - Hacir altına alınmamış olmak,
  - Ağır hapis cezasıyla veya sahtekarlık, emniyeti suiistimal, hırsızlık, dolandırıcılık suçlarından dolayı hükümlü olmamak,
  - Özel mevzuatı ve/veya şirket anasözleşmesi ile getirilen özel şartları taşımak,
  - Yönetim kurulu üyeliklerine genel kurul toplantısında bizzat hazır bulunmayanların seçilmeleri bunların bu göreve aday olduklarını seçimden önce imzası noterden onaylanmış yazılı beyanda bulunmalarına bağlıdır.
  - c) Anasözleşme ile görev süreleri belirlenmemiş ise yönetim kurulu üyelerinin üç yılı aşmamak üzere görev sürelerini belirlemek,
  - d) Anasözleşme ile belirlenmemiş ise yönetim kurulunun üye sayısını belirlemek,
  - e) Şirket denetçilerini seçmek, azletmek, ibra etmek,
- Denetçiliğe seçilecek kişilerin aşağıdaki şartları taşıması gerekir.
- Reşit ve mümeyyiz olmak,
  - Yönetim kurulu üyelerinin usul ve furuundan biri ile eşi ve üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan ve sıhri hısımlı olmamak,
  - İflas etmemiş olmak,
  - Hacir altında olmamak,
  - Ağır hapis cezası ile veya sahtekarlık, emniyeti suiistimal, hırsızlık, dolandırıcılık suçlarından dolayı hükümlü olmamak,
  - Aynı zamanda yönetim kurulu üyesi veya şirket çalışanı olmamak,
  - Denetçi bir ise onun, birden çok ise yarısından fazlasının Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
  - Devlet memuru olmamak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 28 inci maddesi hükmü saklıdır.
  - Özel mevzuat ve/veya şirket anasözleşmesi ile getirilen özel şartları taşımak,

- Denetçiliğe genel kurul toplantısında bizzat hazır bulunmayanların seçilmeleri bunların bu görev aday olduklarını seçimden önce imzası noterden onaylanmış yazılı beyanda bulunmalarına bağlıdır.
- f) Anasözleşme ile görev süresi belirlenmemiş ise denetçilerin üç yılı aşmamak üzere görev sürelerini belirlemek,
- g) Anasözleşme ile belirlenmemiş ise 5'i geçmemek üzere denetçi sayısını tesbit etmek,
- h) Denetim kurulunda yıl içinde meydana gelecek boşalma nedeniyle, gerek mahkemece ve gerekse diğer denetçiler tarafından atanacak denetçilerin görev süreleri yapılacak ilk genel kurul toplantısına kadar olduğundan, bunların yerine denetçi seçmek,
- ı) Anasözleşme ile belirlenmemiş ise, yönetim kurulu üyeleri ve denetçilere ödenecek ücreti tespit etmek,
- i) Kar dağıtımına karar vermek, Kanun ve anasözleşme gereği dağıtılması zorunlu olan birinci temettü ile genel kurulca dağıtımına karar verilen karın dağıtım tarihleri genel kurul tarafından belirlenir. Dağıtım tarihi konusunda yönetim kuruluna yetki devredilemez. Halka açık şirketlerle ilgili olarak Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılan düzenlemeler saklı kalmak üzere dağıtım tarihleri genel kurul toplantısının yapıldığı yılın son gününü aşmamak üzere belirlenir.
- j) Şirketin feshine karar vermek, Fesih kararının tescil edilerek şirketin tasfiye haline girmesinden sonra tasfiyenin kaldırılmasına karar verilmez. Ancak şirket sermayesinin en az 2/3 ünün mevcut olduğunun mahkemece atanmış bilirkişi raporu ile tespit edilmesi kaydıyla genel kurulun bütün hissedarların ittifakı ile karar alması hali istisnadır.
- k) Tasfiye memurlarını seçmek, azletmek, ibra etmek,
- l) Özel mevzuatındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla tahvil ihracına karar vermek.

İKİNCİ BÖLÜM

Komiser İstenmesinin ve Görevlendirmenin Esas ve Usulleri

Komiser İstenmesi

Madde 16 - Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde sayılan genel kurul toplantılarında Bakanlık Komiserinin bulundurulması için; toplantının yer, gün ve saati bildirilmek suretiyle toplantı tarihinden en az 10 gün önceden ekli örneğe (Örnek - 1) uygun ve şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalanmış bir dilekçe ile müracaat edilmesi gerekir.

Genel kurul denetçiler veya tasfiye memurları tarafından toplantıya çağrılmışsa dilekçe bunlar tarafından imzalanır. Müracaatın 10 günden daha kısa bir sürede yapılabilmesi toplantının olağanüstü olmasına ve müracaat merciinin uygun görüşüne bağlıdır. Genel kurul toplantılarının yoğun olduğu dönemlerde komiser görevlendirilmesinde bir aksaklığa yol açılmaması için toplantıya davet işlemlerine başlanmadan önce gün alınması hususunda Genel Müdürlük / il müdürlükleri düzenleme yapmaya yetkilidir.

Yurt dışında yapılacak toplantılar için bu süre 30 gündür.

Dilekçeye;

- Yönetim kurulu kararının noter tasdikli bir örneği,
- Dilekçeyi imzalayanların imza sirküleri ile toplantıya çağırılanların görev ve seçildiklerini gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi,
- Genel Kurulun azlık tarafından toplantıya çağırılması halinde kendilerine yetkili kılan mahkeme kararını bir örneği,
- Gündem,
- Komiser ücretinin yatırıldığına dair banka dekontu, eklenir.

Toplantının yetkili organ veya kişiler tarafından davet edilmediğinin anlaşılması halinde komiser görevlendirmez.

Toplantılarının mesai günleri içinde yapılması esastır. Hafta tatillerinde yapılması önceden müracaat merciinin uygun görüşünün alınmasına bağlıdır. Toplantının dini ve milli bayram günlerine rastlaması halinde ise görevlendirme yapılmaz.

Komiser Görevlendirilmesi

Madde 17 - Toplantı yeri yurt dışında veya Ankara Büyükşehir Belediye hudutları içinde ise müracaat Genel Müdürlüğe yapılır ve komiser görevlendirme yetkisi Genel Müdürlüğe aittir. Ankara Büyükşehir Belediyesi hudutları dışındaki yerler ile diğer illerde yapılacak toplantılar için müracaat, ilk müdürlüklerine yapılır ve bu toplantılarda komiser görevlendirme yetkisi valiliklere aittir.

Ancak, ilçelerde yapılacak toplantılar için valiliğin yetki vermesi halinde bu yönetmeliğin 30 uncu maddesinin (b), (c) ve(d) bentlerinde belirtilen nitelikleri haiz memurlar arasından görevlendirme ilgili kaymakamlıklarca yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Toplantının Yapılması

Toplantı Mahallinde Hazır Bulundurulacak Belgeler

Madde 18 - Genel kurul toplantı mahallinde;

- Şirket anasözleşmesi,
  - Ortak pay defteri,
  - Toplantıya davetin yapıldığını gösteren gazete ve diğer belgeler,
  - Yönetim kurulu faaliyet raporu,
  - Denetim kurulu raporu,
  - Bilanço, kar ve zarar cetvelleri,
  - Gündem,
  - Gündemde anasözleşme değişikliği varsa Bakanlıktan alınan izin yazısı ve eki tadil tasarısı,
  - Hazirun cetveli,
  - Genel kurul erteleme üzerine toplantıya çağrılmışsa bir önceki toplantıya ilişkin toplantı tutanağı,
- hazır bulundurulur.

Hazirun Cetvelinin Hazırlanması

Madde 19 - Hazirun cetveli yönetim kurulu tarafından hazırlanır. Cetvele nama yazılı pay sahipleri ve henüz hisse senedine bağlanmamış payların sahiplerinin tamamı ile hamiline ihraç edilmiş hisse senedi sahiplerinde bir hafta önceden şirkete veya bankaya hisse senedi tevdi ederek adresini bildirenler yazılır.

Hazirun cetvelinde ekli örneğe (Örnek - 2) uygun olarak ait olduğu toplantı ile şirketin ünvanı, sermayesi, toplam hisse adedi, ortakların adı, soyadı veya ünvanı, ikamet adresi, toplantıya temsilen katılma var ise temsilcinin adı ve soyadı, toplantıya asaleten ve vekaleten katılanların ayrı ayrı ve toplam hisse miktarları gösterilir.

Hazirun cetvelindeki sermaye ve ortaklık yapısının şirket defterlerine uygun olduğu yönetim kurulu tarafından onaylanır.

Hazirun cetveli genel kurul divan heyeti ve Bakanlık komiseri tarafından imzalanır.

Toplantıda Bulunma Zorunluluğu

Madde 20 - Genel kurul toplantılarında yönetim kurul üyeleri ile denetçilerin kendilerinin hazır bulunması esastır.

Olağan genel kurul toplantılarında yönetim kurulu üyelerinden en az bir üye ile, denetçilerden de en az birisi hazır bulunmadıkça toplantı yapılamaz.

Toplantıya Katılma ve Oy Hakkı

Madde 21 - a) Toplantıya Katılma Hakkı

Her ortağın toplantıya katılma hakkı vardır. Oy hakkını haiz olan pay sahibi genel kurul toplantılarında bu hakkını bizzat kullanabileceği gibi, pay sahibi olan veya anasözleşmede aksine hüküm bulunmadıkça pay sahibi olmayan üçüncü bir şahıs vasıtasıyla kullanabilir.

Özel mevzuatında yer alan vekaleten oy kullanılmasının kısıtlanmasına ilişkin hükümler saklıdır.

Nama yazılı hisse senetleri ile henüz hisse senedine bağlanmamış payların sahipleri veya temsilcileri doğrudan doğruya genel kurula katılabilirler.

Hamiline yazılı olarak ihraç edilmiş hisse senedi sahipleri ise, genel kurula katılabilmek için hisse senetlerini veya bunlara mutasarrıf olduklarını gösteren belgeleri toplantı gününden bir hafta önce şirkete vermeğe zorundadırlar.

Rehin veya tevdi edilmiş yahut ariyet olarak başka bir kimseye bırakılmış hisse senetlerinin oy hakkı bunların sahiplerine aittir. Pay sahipleri oy haklarını usulüne uygun vekaletname düzenleyecek temsilcileri vasıtasıyla da kullanabilirler.

Üzerinde intifa hakkı bulunan bir hisse senedinden doğan oy hakkı intifa hakkı sahibi tarafından kullanılır. Bu durumda genel kurul toplantısına katılan kimse intifa hakkı sahibi olduğunu belgelendirmek zorundadır.

Bir hisse senedinin birden çok sahibinin bulunması halinde bunlar ancak, aralarından birisi de olabilecek bir temsilci vasıtası ile genel kurula katılıp oy kullanabilirler.

Halka açık olmayan şirketlerde gerek nama gerek hamiline yazılı hisse senetleri sahiplerinin vekilleri vasıtasıyla toplantıda temsil edilebilmeleri için vekaletnamenin ekli örneği (Örnek - 3) uygun olarak düzenlenmesi ve vekalet verenin imzasının notere tasdik ettirilmesi veya noterce onaylanmış imza sirkülerinin eklenmesi şarttır.

Halka açık anonim şirketlerde genel kurula vekaleten katılma ve oy kullanma hakkında Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri : IV, No : 8 sayılı tebliğ hükümleri uygulanır.

Her pay sahibi genel kurulda ancak bir kişi tarafından temsil edilebilir. Tüzel kişi pay sahiplerinin birden fazla kişi ile temsil edilmesi durumunda bunlardan ancak birisi tarafından oy kullanılabilir. Oy kullanmaya kimin yetkili olduğu yetki belgesinde gösterilir.

Kanuni temsil hallerinde bu durumun belgelendirilmesi gerekir.

b) Oy Hakkı ve Kısıtlamaları

Her pay, en az bir oy hakkı verir. Bir payın sahibine birden fazla oy hakkı vermesi şirket anasözleşmesinde açıkça hüküm bulunmasına bağlıdır.

Şayet şirket anasözleşmesi il aynı nominal değerli paylardan bazılarını birden fazla oy hakkı vermek veya farklı nominal değerli paylara eşit oy hakkı vermek suretiyle bazı paylara oyda imtiyaz verilmiş ise anasözleşme değişikliğinde imtiyazlı oy kullanılmaz.

Farklı nominal değerli payların sahipleri anasözleşme değişikliklerinde sermayedeki payları oranında oy kullanırlar. Genel kurulda kullanılacak oy miktarı toplantıdan önce yönetim kurulunca tesbit edilerek ilân edilir.

Pay sahiplerinin hiçbiri kendisi veya karı ve kocası yahut usul ve furuu ile şirket arasındaki şahsi bir işe veya davaya dair olan genel kurul görüşmelerinde oy kullanamazlar.

Yönetim kurulu üyeleri genel kurulda gerek topluca gerekse tek tek yapılacak ibra oylamasında sahip oldukları paylardan doğan oy haklarını kullanamazlar. Ancak yönetim kurul üyesi olmayan pay sahiplerinin kendilerine verecekleri vekaletten doğacak oy haklarını kullanabilirler.

Şirket işlerinin görülmesine herhangi bir şekilde iştirak etmiş olan pay sahipleri yönetim kurulu üyelerinin ibrasına ait kararlarda oy kullanamazlar. Pay sahibi şirket denetçilerinin ise yönetim kurulu üyelerinin ibrasına ait kararlarda oy kullanma hakları vardır.

Oy Kullanma Şekli

Madde 22 - Özel mevzuatında ve şirket anasözleşmesinde yer alan özel hükümler saklı kalmak üzere genel kurul toplantısında oylama açık ve el kaldırmak suretiyle yapılır. Ortakların talep etmesi halinde oylamanın şekli genel kurul tarafından belirlenir.

Vekaletnamenin Unsurları ve Geçerlilik Süresi

Madde 23 - Vekaletnamede; şirketin ünvanı, ait olduğu genel kurul toplantısının tarihi, vekilin adı soyadı, pay sahibinin pay adedi ile adı soyadı veya ünvanı ve imzasının bulunması şarttır. Bu bilgilerden herhangi biri bulunmayan özel veya genel vekaletnameler geçersizdir. Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri : IV, No : 8 tebliği hükümleri saklıdır.

Vekaletnameler ait olduğu toplantı ve hukuken bunun devamı sayılan genel kurul toplantısı için geçerlidir.

Gündemin değiştirilmemesi kaydıyla, nisabın yokluğu, azlığın talebi veya genel kurulun kararıyla yahut herhangi bir nedenle toplantının ertelenmesi halinde yapılacak toplantılar hukuken önceki toplantının devamı sayılır.

Toplantı ve Karar Nisapları**Madde 24 - Anonim Şirketler :**

Anasözleşmede daha ağır bir nisap öngörülmemişse genel kurul toplantılarında gerekli olan toplantı ve karar nisapları aşağıda gösterilmiştir.

a) Olağan genel kurul toplantı gündemini oluşturan konuların görüşüleceği genel kurul toplantısında şirket sermayesinin en az 1/4 ünü temsil eden pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmaları şarttır. İlk toplantıda bu nisabın bulunmaması halinde yapılacak ikinci toplantıda hazır bulunan pay sahipleri veya vekillerinin temsil ettikleri sermayenin miktarı ne olursa olsun müzakere yapmaya ve karar vermeye yetkilidir.

b) Şirketin tabiiyetini değiştirmek veya pay sahiplerinin taahhütlerini artırmak hususundaki müzakereler için bütün pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmaları şarttır.

c) Şirketin mevzuu veya nev'ninin değiştirilmesine ilişkin genel kurul toplantılarında şirket sermayesinin en az üçte ikisine sahip olan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunması şarttır. İlk toplantıda bu nisabın sağlanamaması durumunda yapılacak ikinci toplantıda ise esas sermayenin yarısına sahip olan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmaları gerekir.

d) Yukarıda (b) ve (c) bentlerinde belirtilen hususlar dışındaki değişiklikler ile şirket sermayesinin artırılması veya azaltılması için yapılacak genel kurul toplantılarında şirket sermayesinin en az yarısına sahip olan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunması şarttır. İlk toplantıda bu nisap olmaması nedeniyle en geç bir ay içinde yapılacak ikinci toplantıda müzakere yapılabilmesi için şirket sermayesinin en az üçte birine sahip olan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunması yeterlidir.

e) İmtiyazlı pay sahipleri genel kurul toplantısında müzakere yapılabilmesi için, imtiyazlı payların en az yarısına sahip pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmaları şarttır. İlk toplantıda bu nisabın olmaması halinde en geç bir ay içinde yapılacak ikinci toplantıda imtiyazlı payların en az üçte birine sahip olan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunması yeterlidir.

f) Genel kurul toplantısında tahvil ihracının müzakere edilebilmesi için şirket sermayesinin en az yarısına sahip pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmaları şarttır. İlk toplantıda bu nisabın sağlanamaması halinde en geç bir ay içinde yapılacak ikinci toplantıda ise esas sermayenin üçte birine sahip pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunması gereklidir.

g) Genel kurul toplantılarında şirketin tasfiyesi ile bir başka şirketle birleşmesinin müzakeresinin yapılabilmesi için şirket sermayesinin en az üçte ikisine sahip pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunmaları şarttır. İlk toplantıda bu nisabın olmaması halinde yapılacak ikinci toplantıda ise, esas sermayenin yarısına sahip olan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin bulunması gereklidir.

h) Genel kurul toplantısında, şirket aktiflerinin toptan satışının müzakere edilebilmesi için şirket sermayesinin en az yarısına sahip pay sahiplerinin veya temsilcilerinin hazır bulunması şarttır. İlk toplantıda nisabın olmaması halinde en geç bir ay içinde yapılacak ikinci toplantıda esas sermayenin üçte birine sahip pay sahiplerinin veya temsilcilerinin bulunması yeterlidir.

i) Bu maddenin (d,e,f ve g) bentlerinde sayılan hususlarla ilgili yapılan genel kurul toplantılarında belirtilen nisapların olmaması nedeniyle yapılacak ikinci toplantıların bir aylık süreden sonra yapılması halinde ilk toplantı nisapları aranır.

i) Kararlar, yukarıda sayılanlardan (b) bendine göre toplanan genel kurullarda bütün pay sahiplerinin veya temsilcilerinin ittifakıyla, bunun dışındaki bentlere göre toplanan genel kurullarda ise mevcut reylerin ekseriyetiyle verilir.

Limited Şirketler :

Anasözleşmede daha ağır bir nisap öngörülmemişse genel kurul toplantılarında gerekli olan toplantı ve karar nisapları aşağıda gösterilmiştir.

a) Olağan genel kurul toplantı gündemini oluşturan konuların görüşüleceği genel kurul toplantılarındaki nisaplar hakkında anonim şirketlerin bu husustaki hükümleri uygulanır.

b) Ortakların mesuliyetini artırmak amacıyla yapılacak genel kurul toplantılarında bütün ortakların ittifakla karar vermeleri şarttır.

c) Şirket anasözleşmesini değiştirilmesi ile sermayenin artırılması ve azaltılmasına ilişkin yapılacak genel kurul toplantılarında karar alınabilmesi için toplam şirket sermayesinin en az üçte ikisini temsil eden ortakların toplantıda hazır bulunmaları ve bunların karar lehinde oy kullanmaları şarttır.

d) Şirketin tasfiyesine ilişkin yapılacak genel kurul toplantılarında karar alınabilmesi için toplam şirket sermayesinin en az dörtte üçünü temsil eden ortakların toplantıda hazır bulunmaları ve bunların dörtte üçünün karar lehinde oy kullanmaları şarttır.

Toplantının Açılıp Gündemin Görüşülmesi

Madde 25 - Genel kurulun yapılabilmesi için, Kanun, anasözleşme ve bu Yönetmelikte öngörülen hususların yerine getirildiğinin komiser tarafından tesbit edilmesinden sonra toplantı açılır.

Aşağıda belirtilen istisnalar dışında ilân edilen gündemde yer almayan konular görüşülemez.

- Ortakların tamamının hazır bulunması ve hiçbirinin itiraz etmemesi halinde, gündeme ilave edilebilir.

- Yönetim kurulunda yıl içerisinde vaki boşalma üzerine yönetim kurulunca yapılan atamanın onaya sunulması veya şirket organlarında meydana gelmiş

boşalmaların yerine seçim yapılması konuları, genel kurul toplantısında hazır bulunanların ekseriyetle karar vermesi halinde gündeme alınabilir.

- Kanunun 348 inci maddesi uyarınca bazı konuların veya bilançonun gerçekliğini soruşturmak amacıyla hususi murakıp seçilmesinin istenmesi halinde böyle bir konunun gündemde yer alıp almadığına bakılmaksızın doğrudan genel kurulca karar verilir.

- Yönetim ve denetim kurulu üyelerinin görev süreleri sona ermiş ise gündemde seçim maddesi olmaması halinde genel kurul toplantı gündemine seçim maddesinin ilave edilmesi zorunludur.

- Yönetim kurulu üyeleri, denetçiler ve tasfiye memurlarının azli ile bunların yerine yenilerinin seçilmesi hususları genel kurulun ekseriyetle vereceği kararla gündeme alınabilir.

- Bu Yönetmeliğin 14 üncü maddesinde belirtildiği şekilde Bakanlıkça gündeme alınması istenen konunun gündeme alınmaması halinde, Bakanlık komiserinin uyarısı üzerine gündeme alınır.

- Gündeme madde ilavesi divanın oluşmasından hemen sonra gündemin diğer maddelerinin görüşülmesinden önce yapılır.

Toplantı Tutanağının Düzenlenmesi

Madde 26 - Genel kurul toplantısında yapılan görüşmeler ve alınan karar divan katipleri tarafından tutanağa yazılır. Tutanak, toplantı mahallinde ve toplantı anında divan heyeti, Bakanlık komiseri ve istenmesi halinde ortaklar tarafından imzalanır.

- Tutanakla; ekli örnekle (Örnek - 4) olduğu gibi şirketin ünvanı, toplantı tarihi ve yeri, şirketin toplam sermayesi ve hisse adedi, toplantıda asaleten ve vekaleten olmak üzere temsil edilen toplam hisse adedi, Bakanlık komiserinin adı ve soyadı ile görevlendirme yazısının tarih ve sayısı, toplantı ilanlı yapılıyorsa davetin ne suretle yapıldığının, ilansız yapılıyorsa bunun belirtilmesi zorunludur.

- Toplantıda alınan kararların hiçbir tereddüde yer vermeyecek şekilde Kanun ve anasözleşmede belirtilen nisaplarla alınarak oy miktarları tutanakla belirtilir.

- Toplantıda alınan kararlara muhalif kalarak, muhalefet şerhi yazmak isteyenlerin şerhleri tutanağa yazılır veya yazılı olarak verilen muhalefet şerhleri tutanağa eklenir. Tutanakta muhalefet şerhi veren ortağın adı ve soyadı yazılarak muhalefet şerhinin ekli olduğu belirtilir. Tutanağa eklenen muhalefet şerhi de divan heyetince ve komiser tarafından imzalanır.

Toplantının yapılmaması

Madde 27 - Aşağıdaki hallerde genel kurul toplantısı yapılamaz.

- Toplantıda komiser bulunmaması,

- Toplantıya davet ilanının Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayımlanmamış olması halinde tüm ortakların asaleten veya vekaleten hazır bulunmaması,

- Bu yönetmeliğin 20 nci maddesine göre toplantıda hazır bulunmaları gereken kişilerin hazır bulunmaması,

- Anasözleşme değişikliği amacıyla yapılan genel kurul toplantılarında anasözleşme değişikliği için Bakanlıktan izin alınmamış olması,

- Olağan genel kurul toplantılarında bilanço ve kar zarar hesabı ile denetçi raporunun bulunmaması.

- Toplantının yapılmaması hakkında gündeme geçilmeden önce genel kurulca karar alınması.

Toplantının Ertelenmesi

Madde 28 - Aşağıdaki hallerde genel kurul toplantısı ertelenir.

- Toplantı başlamadan önce, Kanun ve anasözleşmede öngörülen asgari toplantı nisabının sağlanamaması veya toplantı sırasında yapılan yoklama sonucunda toplantı açılmadan önceki Hazirun cetveline göre hesaplanan karar nisabı kadar payın temsil edilmediğinin anlaşılması halinde toplantı ertelenir.

- Sermayenin en az 1/10 una sahip pay sahiplerinin isteği veya genel kurul kararıyla bilançonun tasdiki hakkında müzakerenin ertelenmesi.

- Azlığın talebi üzerine bilançonun müzakeresinin ikinci kez ertelenmesi, itiraz konusu hususlar hakkında hiç bilgi verilmemesine bağlıdır. Verilen bilginin yeterli olmadığı ileri sürülmesi durumunda ise bilançonun müzakeresinin ertelenip ertelenmemesi hususunda genel kurulca karar verilir.

Bilançonun müzakeresinin azlığın talebi üzere ertelenmesi halinde talep sahibi azlık ve diğer pay sahipleri tarafından bilanço hakkında ileri sürülecek tüm itirazların aynı toplantıda yapılması ve bunların tutanağa yazılması zorunludur. Erteleme üzerine yapılacak toplantıda farklı nedenlerle değişik azlık tarafından bilançonun müzakeresinin ertelenmesi talep edilemez.

- Müzakerenin güvenlik açısından sağlıklı bir şekilde yapılamayacağının anlaşılması üzerine Güvenlik görevlilerinin de görüşü alınmak suretiyle komiser tarafından ertelenmesi.

Toplantı Sonunda Yapılacak İşlemler

Madde 29 - Genel kurul toplantısından sonra genel kurul tutanağının noter tasdikli bir sureti ile komiserin görevlendirme yazısının bir örneği ve sicil memurluğunca istenecek diğer belgeler derhal ilgili sicil memurluğuna verilerek ilana tabi hususlar Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilen ettirilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

KOMİSERLERİN NİTELİKLERİ, GÖREV VE YETKİLERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Komiserlerin Nitelikleri

Madde 30 - Komiserlerin aşağıda sayılan niteliklere sahip olması gerekmektedir.

- Bakanlık Merkez teşkilatında (İçticaret Genel Müdürlüğü) veya taşra teşkilatında asil memur olarak çalışıyor olmak,
- En az lise ve dengi okul mezunu olmak,
- Bakanlıkça sermaye şirketleri konusunda düzenlenen eğitime katılmış ve başarı sağlamış olmak,
- Görev sorumluluğu ve temsil yeteneği olmak.

İKİNCİ BÖLÜM

Komiserin Görev ve Yetkileri

Toplantı Başlamadan Önce

Madde 31 - Toplantı başlamadan önce komiserin görevleri şunlardır :

- Toplantı yerinin ilansız toplantılarda Bakanlığa bildirilen veya ilanlı toplantılarda ilanda gösterilen yer olup olmadığını ve burada toplantı yapmanın anasözleşmeye göre mümkün olup olmadığını kontrol etmek.
- Toplantıya davetin Kanun ve anasözleşmeye uygun olarak yapılıp yapılmadığını kontrol etmek,
- Olağan genel kurul toplantılarında yönetim kurulu üyelerinden en az bir üye ile denetçilerden de en az birinin toplantı yerinde bulunup bulunmadığına bakmak,
- Olağan toplantılarda bilanço ve kâr/zarar cetvellerinin toplantı yerinde olup olmadığına ve denetçi raporunun verilip verilmediğine bakmak,
- Yönetim ve denetim kurulu üyelerinin görev sürelerinin sona erip ermediğini kontrol etmek,
- Kanun ve anasözleşmede öngörülen asgari nisabın mevcut olup olmadığına bakmak.
- Oy hakkını haiz olup bu hakkını pay sahibi olmayan üçüncü bir şahıs vasıtasıyla kullananlar varsa, şirket anasözleşmesinde bu konuda aksine bir hüküm

bulunup bulunmadığını ve vekaletnamelerin bu yönetmelikte belirlenen esaslara uygun olup olmadığını incelemek ve bu vekaletnameleri incelendi şerhi ile imzalamak ve divana verilmesini sağlamak,

h) Gündemde sadece anasözleşme değişikliği bulunması halinde Bakanlıktan bu konuda izin alınıp alınmadığına bakmak.

i) Genel kurulun davet usulüne hiç uyulmaksızın veya Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde ilân edilmeksizin toplanması halinde ortakların tümünün hazır bulunup bulunmadığına ve toplantının yapılmasına itiraz olup olmadığına bakmak.

i) Hazirun cetvelini imzalamak suretiyle asaleten veya vekaleten genel kurula katılanların gerektiğinde kimlik kontrolünü yapmak.

Komiser toplantıdan önce görevlendirme yazısı ile kimliğini ilgililere gösterir.

Komiser tarafından yukarıda (a, c, d, f, h, ı,) bentlerinde sayılan hususlardan herhangi birinin mevcudiyetinin tesbit edilmesi halinde toplantının açılmasına izin verilmeyerek durum tutanağa bağlanarak ilgililerle birlikte imzalanır. Bu maddenin (a, c, d, h, ı) bentlerinde yazılı hususlar nedeniyle toplantının yapılamaması halinde yapılacak ikinci toplantıda toplantı nisabı azalmaz.

Toplantı Sırasında

Madde 32 - Genel kurul toplantısı açıldıktan sonra, komiserin görevi, toplantının Kanun ve anasözleşme hükümlerine uygun olarak yapılmasını gözetmektir.

Bu maksatla komiserin yapacağı görevler şunlardır;

- Şirket anasözleşmesi ile belirlenmemiş ise, genel kurul toplantısını yönetmek, toplantı düzenini sağlamak, müzakerelerin Kanun ve anasözleşmeye uygun olarak ve gündem dahilinde yürütmek üzere başkan, oy toplayıcı ve katipten oluşan başkanlık divanının seçilmesine nezaret etmek,
- Görüşmelerin gündem dahilinde yapılmasına dikkat etmek, gündem dışına çıkılması halinde başkanı uyarmak.
- Genel kurulun gündem maddeleri arasında anasözleşme değişikliği de bulunuyor ise önceden Bakanlıktan izin alınıp alınmadığına bakmak,
- Kanun ve anasözleşmenin uygulanmasında tereddüt edilen konularda talep edilmesi halinde, bilgisi dahilinde olan konularda görüş bildirmek,
- Oy kullanılması sırasında Kanunda öngörülen oy kısıtlamalarına uyulmasını sağlamak,
- Kararların kanun ve anasözleşmede öngörülen nisaplara uygun olarak alınıp alınmadığını gözetmek,

g) Toplantı sırasında gündem maddelerine göre Kanun ve işreht anasözleşmesinde öngörülen toplantı ve karar nisabının kaybolduğunun ileri sürülmesi halinde komiserin gözetiminde divan tarafından yoklama yapılır.

Yoklama sonucunda toplantı açılmadan önceki Hazirun cetveline göre hesaplanan karar nisabı kadar payın temsil edildiği anlaşılırsa toplantıya devam edilir. Ancak bu takdirde karar nisabı mevcutların ekseriyeti değildir. kararın oluşması için Hazirun cetveline göre başlangıçta hesaplanan karar nisabı kadar karar lehine oy kullanılması gerekir.

h) Genel kurul tutanağının hazırlanmasına nezaret eder, tutanağın Kanun ve bu Yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak düzenlenmesini sağlamak, Genel kurul tutanağının toplantı mahallinde ve toplantı sırasında daktilo ile düzenlenememesi halinde tutanak el yazısıyla en az iki nüsha olarak tutulur ve divan heyeti ile komiser tarafından imzalanır. Elle tutulan bu tutanağın sonradan daktilo ile yazılması halinde ise elle tutulan tutanağın bir nüshası komiser tarafından önceden alınır ve daktilo edilen tutanakla birlikte dosyasında saklanır.

ı) Halka açık şirketlerde oyların Sermaye Piyasası Kurulu tebliğine göre kullanılmasını sağlamak,

i) Uyarısına rağmen kararların Kanun, anasözleşme ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak alınması halinde tutanağa gerekli şerhi yazmak.

Toplantıdan Sonra

Madde 33 - Komiser, yönetim kurulu faaliyet raporu, denetçi raporu, bilanço, kar ve zarar cetveli, Hazirun cetveli, gündem, Al - 4 formu, genel kurul toplantı tutanağı gibi toplantı ile ilgili belgeleri alarak Bakanlık dosyasında saklanmasını sağlar. Genel kurul tutanağının daktilo ile genel kurul toplantısı sırasında tutulmaması halinde elle tutulan tutanağın bir nüshası toplantıdan hemen sonra alınarak diğer belgelerle birlikte dosyasında saklanır. Genel kurul toplantısı sırasında, Kanun, anasözleşme ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık olmasına rağmen herhangi bir nedenle toplantı tutanağında belirtilemeyen hususlar ile herhangi bir sebeple toplantının açılmaması veya açılan toplantının tamamlanamaması gibi hususların mevcudiyeti halinde rapor düzenleyerek Bakanlığa verir. Bu rapor şirket dosyasında saklanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Komiserin Masrafları

Madde 34 - Şirketlerin genel kurul toplantılarında görevlendirilen komiserlerin zaruri masraflarını karşılamak üzere her yıl Bütçe Kanunu'nun (H) cetvelinin (I-B) bendi ile tesbit edilen Devlet memurlarına ödenen en yüksek yurtiçi gündelik tutarının iki katı; resmi tatil günleri için üç katı olarak ödenir. İlgili şirket tarafından bu tutarlara tekabül eden vergi ve kanuni kesintiler süresi içerisinde vergi dairesine yatırılmak üzere kesildikten sonra miktar Ankara'da Genel Müdürlük adına, diğer illerde il sanayi ve ticaret müdürlükleri adına T.C. Ziraat Bankası'nda açılacak hesaplara yatırılır.

Toplantı mahalline gidiş ve dönüş şirket tarafından temin edilecek araçla sağlanır. Bunun mümkün olamaması halinde yol giderleri de şirket tarafından karşılanır.

Genel kurul toplantıları için Bakanlıkça komiser görevlendirildikten sonra toplantının herhangi bir nedenle ertelenmesi veya yapılmaması halinde şirketçe yapılan ödemeler iade edilmez.

Şirket tarafından yatırılan paraların komiserlere ödenmesine ilişkin esaslar Genel Müdürlükçe tesbit edilerek il müdürlüklerine yazılı olara duyurulur.

Yurt dışında yapılacak genel kurul toplantılarında görevlendirilecek komiserlerin yol giderleri ile 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34 üncü maddesi uyarınca tesbit edilen yevmiyeleri ilgili şirket tarafından karşılanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Komiserlerin Sorumluluğu

Madde 35 - Komiser görevini kanunlara, nizamla, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tarafsızlık, dürüstlük ve titizlikle yapmakla yükümlüdür. Aksine davranışlarından ötürü hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun disiplin hükümleri uygulanacağı gibi ayrıca kendisine belli bir süre veya süresiz olarak komiserlik görevi verilmez.

DÖRDÜNCÜ KISIM

DİĞER HÜKÜMLER

Saklama Müddeti

Madde 36 - Genel kurul toplantısına ilişkin belgeler Bakanlık dosyasında beş yıl süreyle saklanır.

Genel kurul toplantısının şirket merkezinin bulunduğu ilden başka bir ilde yapılması halinde toplantıyla ilgili belgeler, toplantının yapıldığı yerdeki il müdürlüğü tarafından, şirket merkezi Ankara'da ise Genel Müdürlüğe, diğer illerde ise ilgili il müdürlüklerine gönderilir.

Kaldırılan Hükümler

Madde 37 - 2/3/1975 tarih ve 15165 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sermaye Şirketlerinin Genel Kurul Toplantılarında Görevlendirilecek Ticaret Bakanlığı Komiserleri Hakkında Yönetmelik" yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 38 - Sayıştay görüşü alınarak hazırlanmış olan bu Yönetmelik 1/10/1996 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 39 - Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.

Örnek - 1

TARİH:

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI'NA

(İçticaret Genel Müdürlüğü)

ANKARA

VEYA

.....**VALİLİĞİNE**

(İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü)

Şirketimizin ..... yılına ait olağan / olağanüstü genel kurul toplantısı ..... tarihinde saat.....'da ..... adresinde yapılacaktır.

Söz konusu toplantıda Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nı temsilen komiser görevlendirilmesini arz ederiz.

Şirketin tescilli adresi : Şirketin ünvanı veya kaşesi

Telefon Numarası : Şirket adına imza atmaya

Ticaret Sicili Numarası : Yetkili kişinin / kişilerin ünvanı ile adı ve soyadları

İmza

EKLER : 1) Genel kurulu toplantıya çağıran organın kararının noter tasdikli bir örneği

2) Gündem

3) Toplantıya ait ilanların yayımlandığı gazeteler

4) Komiser ücretinin yatırıldığına dair banka dekontu

5) Dilekçeyi imzalayanın imza sirküleri

6) Genel kurulu toplantıya çağıran organın göreve seçtiklerini gösterir. T. Ticaret Sicili Gazetesi

VEKALETNAME

Hissedarı bulunduğum .....Anonim Şirketinin .....tarihinde ..... adresinde saat .....de yapılacak .....yılına ait olağan/olağanüstü genel kurul toplantısında beni temsil etmeye ve gündemdeki maddelerin karar bağlanması için oy kullanmaya .....'yı vekil tayin ettim.

VEKALETİ VEREN

İsim İmza Tarih

VEKALETİ VERENİN

Sermaye miktarı :

Hisse adedi :

Oy miktarı:

Adresi :

Not : Vekaletnamenin noter tasdiksiz

olması halinde vekaleti verenin noter

tasdikli imza sirküleri vekaletnameye

eklenecektir.

..... ANONİM ŞİRKETİNİN ..... TARİHİNDE YAPILAN ..... YILINA AIT OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISINA AIT HAZIRUN CETVELİ

KONYA TİCARET ODASI

PAY SAHİBİNİN ADI SOYADI/UNVANI VE İKAMETGAH ADRESİ	SERMAYE MİKTARI TL	HİSSE ADEDİ	TEMSİL ŞEKLİ ASALETEN/VEKALETEN	TEMSİLCİNİN ADI SOYADI	İMZA
1-					
2-					
3-					
4-					
5-					
6-					
7-					

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
KOMİSERİ
İSİM İMZA

DİVAN BAŞKANI
İSİM İMZA

OY TOPLAYICI
İSİM
İMZA

KATİP
İSİM
İMZA

HAZIRUN CETVELİNDE GÖSTERİLEN ORTAKLIK VE SERMAYE YAPISI ŞİRKET PAY DEFTERİNE VE KAYITLARINA UYGUNDUR.

YÖNETİM KURULU

İMZA

KONYA TİCARET ODASI

..... Anonim Şirketinin
.....Tarihinde Yapılan Olağan
Genel Kurul Toplantısı Tutanağı

.....Anonim Şirketinin .....yılına ait genel kurul toplantısı ..... tarihinde, saat .....de, şirket merkez adresi olan ..... adresinde, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının/..... İl Sanayi ve Ticaret Müdürlüğü'nün .....tarih ve .....sayılı yazılıyla görevlendirilen Bakanlık Komiseri .....'ın gözetiminde yapılmıştır.

Toplantıya ait davet kanun ve anasözleşmede öngörüldüğü gibi ve gündemi de ihtiva edecek şekilde, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nin.....tarih ve .....sayılı nüshasında ilân edilmek suretiyle ve ayrıca nama yazılı pay sahipleri ile önceden hisse senedi tevdi ederek adresini bildiren hamiline yazılı pay sahiplerine taahhütlü mektupla, toplantı gün ve gündeminin bildirilmesi suretiyle süresi içinde yapılmıştır.

Hazırın cetvelinin tetkikinden, şirketin toplam .....liralık sermayesine tekabül eden .....adet hisseden .....TL'lik sermayeye karşılık.....adet hissesinin asaleten, ...TL'lik sermayeye karşılık .....TL'lik hissenin de vekaleten olmak üzere .....adet hissenin toplantıda temsil edildiğini ve böylece gerek kanun ve gerekse anasözleşmede öngörülen asgari toplantı nisabının mevcut olduğunun anlaşılması üzerine toplantı .....tarafından açılarak gündemin görüşülmesine geçilmiştir.

1- Divan Başkanlığına .....nın oy toplayıcılığına .....nın ve katipliğe .....nın seçilmelerine oybirliğiyle/.....menfi oya karşılık .....oyla karar verildi.

2- Genel Kurul tutanaklarının imzalanması için divan heyetine yetki verilmesine oybirliğiyle.....oyla karşılık.....oyla karar verildi.

3- Yönetim kurulu faaliyet raporu ile murakıplar tarafından verilen rapor okundu ve müzakere edildi.

4- Bilanço ve kâr/zarar hesapları okundu ve müzakere edildi. Yapılan oylama sonucunda, bilanço ve kar/zarar hesapları oybirliğiyle/.....menfi oya karşılık.....oyla tasdik edildi.

Şirket karından kanun ve anasözleşme gereği yapılması gereken miktarlar ayrıldıktan sonra kalan kısım tamamının bir bölümünün dağıtılmasına oybirliğiyle.....menfi oya karşılık .....oyla karar verildi.

Birinci temettünün .....tarihinde, dağıtımına karar verilen karın ise .....tarihinde dağıtılmasına oybirliğiyle/.....menfi oya karşılık.....oyla karar verildi.

5- Yapılan oylama sonucunda yönetim kurul üyeleri oybirliğiyle .....menfi oya karşılık .....oyla ibra edildiler. Yine yapılan oylama sonucunda murakıplar oybirliğiyle .....menfi oya karşılık .....oyla ibra edildiler.

6- Yönetim kurulu üyelerine .....TL. murakıplara .....TL aylık/yıllık ücret ödenmesine oybirliğiyle.....menfi oya karşılık.....oyla karar verildi.

7- Şirketin yönetim kurulu üyeliklerine .....yıl süreyle görev yapmak üzere .....nün seçilmelerine oybirliğiyle.....oyla karar verildi. Murakıplığa .....yıl süreyle görev yapmak üzere .....nün seçilmesine oybirliğiyle.....oyla karar verildi.

8- (Gündemde olmak kaydıyla görüşülüp karar bağlanan sair konular yazılır)

KOMİSER
Adı Soyadı
İmzası

DİVAN BAŞKANI
Adı Soyadı
İmzası

OY TOPLAYICI
Adı Soyadı
İmzası

KATİP
Adı Soyadı
İmzası